Justitieutskottets betänkande 1987/88:23

om anslag till polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m.
(prop. 1987/88:100, bil. 4, B 2, jämte motioner)

JuU
1987/88:23

ANDRA HUVUDTITELN

Polisväsendet

Polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m. Regeringen har i proposition 1987/88:100 bilaga 4 (justitiedepartementet) under punkt B 2 (s. 55) föreslagit riksdagen att till Polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m. för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag om 211 469 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Ju204 av Lars Werner m.fl. (vpk) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om tillämpningen av kommunikationsregeln vid personalkontroll (yrkande 1) och att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om förbättrad demokratisk kontroll av personalkontrollen (yrkande 2).

I motion 1986/87:Ju216 av Christer Eirefelt (fp) hemställs att riksdagen av regeringen begär förslag som innebär att rikspolisstyrelsens uppdragsverksamhet inom säkerhetsområdet upphör.

I motion 1986/87:Ju235 av Birgit Friggebo m.fl. (fp) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag till en lag som ersätter personalkontrollkungörelsen och i vilken rikspolisstyrelsen ges full beslutanderätt och hela ansvaret vad avser det materiella beslutet i anledning av en begäran om personalkontroll (yrkande 1), att riksdagen beslutar att begära förslag till en lag som tillerkänner den som är föremål för personalkontroll besvärsrätt över rikspolisstyrelsens beslut i ärendet samt att prövningen av sådana besvär skall göras av en från polisen och regeringen fristående kommission i enlighet med vad som anförts i motionen (yrkande 2) och att riksdagen hos regeringen begär att regeringen årligen till riksdagen skall lämna en redovisning av omfattningen av personalkontrollen enligt vad i motionen anförts (yrkande 3).

Medelsanvisningen

Regeringens förslag innebär en ökning av anslaget till den polisiära säkerhetstjänsten från 188.3 milj. kr. för innevarande budgetår till i det närmaste 211.5 milj. kr. för budgetåret 1988/89.

Utskottet, som i särskild ordning informerat sig om innebörden av regeringens medelsberäkning, tillstyrker bifall till regeringens förslag.

Rikspolisstyrelsens uppdragsverksamhet

I motion 216 kritiseras den kommersiella uppdragsverksamhet som rikspolisstyrelsen med stöd av regeringens bemyndigande bedriver inom främst området för datorsäkerhet och säkerhet i övrigt. Motionsönskemålet går ut på att denna verksamhet skall upphöra.

Rörande tidigare riksdagsbehandling av frågan hänvisas till utskottets betänkande JuU 1985/86:33 s. 2–3 och där gjorda hänvisningar.

I årets budgetproposition (s. 53) uttalar chefen för justitiedepartementet att rikspolisstyrelsen inte bör ges fortsatt bemyndigande att bedriva den aktuella uppdragsverksamheten och att den alltså bör upphöra när de nuvarande affärsförbindelserna har slutförts.

Mot denna bakgrund finner utskottet att syftet med motionsönskemålet är tillgodosett: motionen påkallar inte någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Personalkontrollen

I motionerna 204 och 235 efterlyses en översyn och nyreglering av personalkontrollen.

Rörande tidigare riksdagsbehandling av olika frågor om översyn av personalkontrollkungörelsen (1969:446) och den polisiära säkerhetstjänstens organisation och verksamhet hänvisas till utskottets betänkande JuU 1983/84:22 s. 7 och där gjorda hänvisningar. Det kan erinras om att utskottet vid prövning av tidigare föreliggande översynsyrkanden omnämnt att 1979 års juristkommission i fallet Bergling (se Ds Ju 1980:2) föreslagit en förutsättningslös utvärdering av säkerhetstjänsten inom några år.

Regeringen har nyligen (dir. 1987:41) tillkallat en parlamentariskt sammansatt kommitté för att se över säkerhetspolisens inriktning och organisation. I direktiven anges som särskilt viktigt att kommittén lägger fram förslag som är ägnade att stärka verksamhetens demokratiska förankring. I kommitténs uppdrag ingår enligt direktiven att förutsättningslöst pröva vilket system som bör finnas för kontroll av medborgerlig pålitlighet hos personer som innehar eller avses tillträda säkerhetskänsliga befattningar (personalkontroll). En ordning som enligt direktiven förtjänar övervägas kan vara att beslut om att lämna ut registeruppgifter skall underställas eller kunna överprövas av ett fristående judiciellt organ, t.ex. en särskild nämnd. Kommitténs överväganden skall redovisas senast vid utgången av år 1989.

De frågor som tas upp i motionerna omfattas av kommitténs uppdrag. Det

saknas därför enligt utskottets uppfattning anledning för riksdagen att ta något sådant initiativ som motionärerna efterlyser.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag om 211 469 000 kr.,

2. beträffande *uppdragsverksamhet*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ju216,

3. beträffande *personalkontroll*

att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ju204 och 1986/87:Ju235.

Stockholm den 23 februari 1988

På justitieutskottets vägnar

Karin Ahrland

Närvarande: Karin Ahrland (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Björn Körlof (m), Helge Klöver (s), Ulla-Britt Åbark (s), Hans Göran Franck (s), Birthe Sörestedt (s), Arne Svensson (m), Elving Andersson (c), Göran Magnusson (s), Eva Johansson (s), Göran Ericsson (m), Lars Sundin (fp) och Ingbritt Irhammar (c).

gotab Stockholm 1988 14701